

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДІВНИК

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
ОФІЦІЙНИЙ ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ АСОЦІАЦІЇ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ

РІК XL Ч. 208. Джерси Сіті, Н. Дж., середа, 7 вересня 1932.

VOL. XL. No. 208. Jersey City, N. J., Wednesday, September 7, 1932. THREE CENTS.

5,000 УКРАЇНЦІВ НА СОЮЗОВІМ
СВЯТІ В КЛІВЛЕНДІ

КЛІВЛЕНД (Огайо. — Телеграма до „Свободи“). — В День Праці відбувся ювілей 30-літнього існування братства св. Петра і Павла, відділу 02 У. Н. Союзу, в Клівленді, Огайо. Зприводу цього свята українці взяли участь у Союзі в Клівленді й околицях, як теж представники наших національних організацій й широкі круги нашого громадянства. В поході було коло 5,000 людей.

Гала У. Н. Дому, де відбулося свято, була переповнена, але не могла помістити великих мас народу, що бажали бути на святі, яке випало надзвичайно гарно.

На святі репрезентували Головний Уряд У. Н. Союзу: головний президент, М. Мурашко й головний рекордний секретар, І. Каштанюк.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРОТИ ОБНИЖЕННЯ
ПЛАТЕНЬ.

ПІТСБґРГ. — Вільям Грін, президент Американської Федерації Праці, заявив у своїй промові, виходячи з Вест Бук Праці зприводу Свята Праці, що zorganizоване робітництво буде боротися всіма засобами проти обниження заробітних платень.

Грін підкреснув, що тепер маємо 11,400,000 безробітних, та що всі заходи, які повзяла влада, щоб зліквідувати безробіття, є невистарчаючими. Тому робітництво мусить домогтися забезпечення проти безробіття як властивого ратунку в часі безробіття. Промисл повинен покрити кошти такого забезпечення. Треба також наложити високі податки на нагромаджені великі багатства й дохід з цих податків ужити на забезпечення проти безробіття.

В дальшій промові Грін зазначив, що робітництво втратило в роках 1930 і 1931 наслідком безробіття й знижених платень яких \$36,667,000,000. Значить, на таку суму зменшилася покупна сила мільйонів людей. Коли не підніметься покупна сила цих людей, себто коли не підніметься їх заробітні сили, годі домогтися, щоб часи змінилися на ліпше, бо не буде кому купувати.

Як спосіб частинної зароби безробіттю Грін пропонує негайне заведення п'ятиденного тижня праці й шістьгодинного дня праці.

КУЛІДЖ ПОРУЧАЄ ГУВЕРА.

ФІЛАДЕЛФІЯ. — В „Ди Страйк Івнінг Пост“ поміщено статтю бувшого президента Калвіна Куліджа, в якій він доказує, що добробут краю буде зв'язаний за останні два покоління з владою республіканської партії. Він твердить далі, що й в майбутньому буде в Америці добре, якщо вона буде захочувати принципи республіканської партії.

Згідно з тим радить Кулідж голосувати за вибір Гувера на президента й радить судити його по тим, що він зробив, не забуваючи й за те, яким нещастям він запобіг.

ЖЕРТВИ СВЯТ.

НЬО ЙОРК. — Понад 2,000,000 людей покинули підчас Свята Праці місто, щоб відпочити над морем, в горах чи на фермах. Наразі налічено в краю 160 жертв святочного відпочинку. Це тільки ті, що загинули, бо про каліттва нема що й згадувати, бо ті треба рахувати на тисячі. Між іншим утопилися підчас купання 44 особи.

ХОЧУТЬ ПІДНІСТИ ЦІНИ НА БАВОВНУ
І ПШЕНИЦЮ.

ВАШІНГТОН. — Федеральна Фармерська Рада подає, що цього року не буде виставляти на продаж запасів бавовни і пшениці, які вона нагромадила, щоб в той спосіб допомогти піднести ціну на ті продукти.

На складі має вона 3,000,000 бушлів пшениці й 2,000,000 зовів бавовни.

ВОКЕР СТВОРИВ 32,380 ДЖАБІВ.

НЬО ЙОРК. — Місто вийде тепер денно \$1,000,000 на платів. Новий мейор, Джозеф Мек Кі, береться тепер заводити ошадності. При тім виявилося, що за урядування Вокера як мейора створено 32,380 нових джабів, яких кошти удержання виносили річно \$120,633,223.17.

ЛЕТЬ 6 МІЛЬ НА ХВИЛІНУ.

КЛІВЛЕНД. — Майор Джеймс Дугліт здобув при летючих перегонах нагороду Томсона, літаючи зі швидкістю три, а часами і 6 миль на хвилину.

КОМУНІЗМ НЕ ДЛЯ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ.

НЬО ЙОРК. — „Коміті он Інтер-Америкен Рілейшенс“ подає, що вправді Москва намагається поширити комуністичні ідеї серед народів Полудневої Америки, однак це їй не вдається. Ті, що їй дуже часто зачисляють до комуністів, є діше звичайними радикалами. А що цілий світ, а не тільки Латинська Америка, переходить тепер великої соціальної й політичної зміни, то не дивно, що в Полудневій Америці поширюються радикальні погляди, які шукають виходу з нужди.

ДАЛЬШІ ЗБОРИ СОЮЗОВЦІВ

ВАЖНЕ ДЛЯ СОЮЗОВЦІВ З РОСФОРД, ОГАЙО, І ОКОЛИЦІ: ГАММОНД, ІНД., І ОКОЛИЦІ; САВТ ШІКАГО І ОКОЛИЦІ; ДІТРОЙТ, МІШ., І ГАМТРАМК, МІШ.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ У ВИЩЕ НАЗВАНИХ МІСЦЕВОСТЯХ ПРОЄКТУЄТЬСЯ В СЛІДУЮЧІЙ ПОРЯДКІ:

ГАММОНД, ІНД., в середу, дня 7. вересня, в год. 7:30 ввечір, в BROOKS HOUSE (or HESTENSEN HALL), corner Comsky St. & Howard Ave., East Mammond, Ind.

ШІКАГО, ІЛЛ., в четвер, дня 8-го вересня, в год. 7:30 ввечір, в укр. гр. кат. парохіальній галі на 15-й і Північній ул. і в парохіальній галі св. Гройна на 1945 Ірі ул.

ШІКАГО, ІЛЛ., в п'ятницю, дня 9. вересня, в год. 7:30 ввечір, в укр. гр. кат. парохіальній галі на Райс і Окей ул.

ДІТРОЙТ, МІШ., в суботу, дня 10. вересня, в год. 7:30 ввечір, в українській галі на СІСОТЕ СТ.

ГАМТРАМК, МІШ., в неділю, дня 11. вересня, в галі Української Хати, 2240 S. GARDING ST.

Відділи У. Н. Союзу з тих громад, в котрих є місце тут не проголошується, зможуть заскочити відповісти місце і подати до проголошення хочби телеграфічно. Гемтрамк зводить рішення те що щодня: пополуноч ки ввечір. Головна Канцелярія У. Н. Союзу.

МОГУТНЯ СИЛА НАРОДНОЇ ОСВИТИ.

В однім чеським журналі надруковано відіт чеського професора Я. Козака, який він мав в освітній інституції Урбані в Відні.

Мій іншин він сказав таке: Народна освіта, це тиха революція. Вона будить тих, що досі не були діяльні ці політично, ніж господарсько; вона організує їх, а не чи скорше їм пізніше виявляється й політично... Народна освіта вимагає зовсім окремих продукцій палив, яких візирем не можуть бути ні сирені, ні виші школи. Якщо справді бажавмо промгати широким верствам народу, то освітня праця мусить числитися з вимогами життя і перенятися на скрізь: справляючи людські стог, вони повинні змагати до того, щоб ніодна людська душа не згинула в нужді й не знавимо. Вона каде, щоб з пошаною відносилася до всякої людської індивідуальності, жадая жертви з привласнень, не дозволяє людям заволодіти про особисту користь, каже признати людські права й іншими, навіть тоді, як вони йдуть проти існуючих прав і привілеїв...

ГРАНАТА З ОВЧЕЧИМ СОКОМ.

У Віммельдорфі біля Берліна стався нечуваний дотепер випадок: пляшка з соком вибухла і вибила тринадцятьох жінок, Оттілію Фішер. Згадана жінка хотіла златити собі та своїм чоловіком напикот з води та черешового соку. Коли вона відкривала пляшку з соком, пляшка вибухла з такою силою, що майже відірвала нещасній жіночій голові від туловища. Перевезена до місцевого шпиталю, вмерла вона кілька хвилин пізніше. Фішери були молодим подружжям. Випадок стався в хаті, до якої молоді впровадили на спільне пожиття.

ГАДИНА В ЛІЖКУ.

В Ставнї, коло Великого Березового (Лікарпраті) покусала гадина лікаря Червоного Хреста, д-ра Конечного.

Сталося так, що лікар ввечір положився до ліжка. По хвилі почув, що в праву руку щось його сильно кусало. Схопився і побачив, що на ліжку поважає змія гадина. Укусений гадиною лікар заріз застрикнув собі відповити сироватку і де його спалося від неминучої смерті.

ПОДРУЖЕ — ЛІЖ НА ХОРОБУ СЕРЦЯ.

22-літній дівчина в околиці Вентворт, Онт., захворіла на серце й помімо всяких лікарських порад і ліків хвороба розвивалася далі. Тепер одні з лікарів саяв їй, що її хвороба серця є такого роду, що уступити доперва тоді, як вона виїде замуж. У противному разі житиме не довше як чотири роки.

КОПНУВ У ЖИВІТ І СПРИЧИНІ СМЕРТІ.

В місцевості Сосгірт, у Манітобі, Ден Мекдоналд посявряє з Джорджом Чичюлом і конушу його в живіт, від чого Чичюл дістав пропуклину й помер у шпиталі. Сварка powstała через лоша, які Мекдоналд був лишив у Чичюла для догляд. За рік Мекдоналд повернувся і хотів забрати лоша, але Чичюл сказав йому, нехай він йому заплатити 20 доларів, а Чичюл каже, що ні. Так обидва сперилися. Мекдоналд не хотів заплатити 20 доларів, а Чичюл не хотів віддати лоша. Чичюл не хотів впусти Мекдоналда до стаї до лоша, отже Мекдоналд копнув його в живіт. Мекдоналда арештовано й забрано до Шол Лейку.

ДІСТАВ 18 МІСЯЦІВ ЗА ПОГРОЗИ ПРОТИ СУДІ.

18 місяців торим за погрози проти суду дістав Вард Мек Данад, 28-літній фармер з Лондона, Алт. Мек Данад прибув до Канади з Оклахоми і був секретарем колу мунистичного відділу в своїй місцевості. З причини засудів на страйковий мейстер в Естеван Мек Данад застав посылити до суду Аваїна в Мус Данад листи, в яких грозив його смертю. Листи були без підпису, але детективи з кінної поліції, діставши їх у свої руки, вислали, хто їх писав. Мек Данад признався до провини, коли енкайдер його справу в суді в Едмонтоні.

З НОВИХ ВІНАХОДІВ.

Два віденські вчені, проф. Е. Мелла і д-р К. Вольф, винайшли прилад, при помочі якого можна вимірювати міліонову частину міліметра. Цього винаходу припроверено електричну струму з високою напругою. Практичний спосіб з цієї винаходою, демонстрація на віденській політехнічній школі дуже добре.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

У Висканнін Репілд, Вискан-жав, помер Лука Пірч, віт 79, брат відомого громадянина й педагога, Дениса Пірча, відомого теж з дописів до „Свободи“.

Покійний Лука Пірч належав до піонірів української імміграції. Він був першим з наших іммігрантів з Лемківщини, яку покинув тому 54 роки. Покійний жив між чужинцями, але завжди дорожив своїм українським походженням, та за любови додавав у розмовах, що це „Свобода“ зробила його твердим українцем.

НЕПОВНИЙ, ВІРНИЙ І ТОЧНИЙ ОБРАЗ РОСІЇ.

Кілька тижнів друкувався у літніпекським щоденнику „Фрі Прес“ листи з СРСРського Союзу, які писав спеціальний кореспондент, Ф. Гріфін. У листах було всіяке: було зовсім такого, чим комуністи могли тишитися, але було й таке, що не тишло комуністів, і вони про це мовчали. Завкінана річ, що листами Гріфіна тишилися в першій мірі „ДРВІСТІ“.

Однак в понеділок, 8. вересня, листи Гріфіна скінчилися враз з останнім листом додала редакція часопису замітку: „Статті (тобто листи) були чисто отмовні, до того, що гість у Росії бачить і чує. Вони не мали на ціл подати правдо, вірного й точного образу нинішньої Росії“.

КАНАДА ХОЧЕ ПОЗИЧАТИ ГРОШІ.

На основі чуток з достовірних джерел говорить у Торонті, що щі осени уряд Канади приготується знов розписати позичку на яких 150 до 200 мільйонів доларів. Позичка є призначена на допомогу безробіттю, покриттю видатків уряду на пенсійний бюлус та фінансуванню промислових машинерії, яка може бути хочонею, як наслідок теперішньої імперіальної економічної конференції в Отаві.

ТРАГЕДИЯ У БУЗЬКОВОМУ ГІЗДІ.

В с. Петрівка на Мораві стався така цікава історія. Молодий хлопець з флюберта бузюка, що прохолоджувався на краю гізла на даху одної з хат. На від убитого малого страва бузючків почала шаліти. Ударми змоба затовкла вона двох своїх хат і виникла з гізла. Власники хати, які були свідками трагедії в бузюковому гізді, впали в лють і хотіли зіпнувати хлопця, що шалів бузюка. З трудом удалось хлопцям утекти. Як відомо, на селі ще існує переусел, що зловора бузюкова фамілія цілкому гізді: означає щастя для мешканців хати.

ЗГОРІЛИ ДВІ ШКОЛИ В САСКАЧЕВАНІ.

В околиці Мікадо, недалеко Канори, Саск., згорів шкільний будинок. Три дні перед тим згоріла школа в місцевості Агріон, Саск. Обі місцевості знаходяться недалеко добухорської колонії Третій й тому сільські органи підозрювали, що школи підпалили добухорці.

НІМЕЦЬКІ ВЕТЕРАНИ ДЕМОНСТРУЮТЬ У БЕРЛІНІ

ДЕМОНСТРАЦІЯ НЕ ПОДОБАЄТЬСЯ ФРАНЦІЗ. БЕРЛІН. — Коло сто тисяч ветеранів великої війни, zorganizованих у „Штальгельмі“ (Сталевому Шоломі) демонстрували в неділю в столиці Німеччини. Демонстрація була накрізь військова й складалася з походів, парадів і коротких промов. Всі учасники були одні у військовій уніформі та мали сталеві шоломи на головах. Більше як половина мала на грудях хрести з великої війни. Кождий мав на плечах напеленки. Щоби бути армією треба було тільки зброї й амуниції.

Поперед усталені йдучи передішли міністри німецького кабінету, бувши наслідник престоло та генерал Макензен. Кождий з них дістав гучну овацію. Видно, не поминаються ті, що вважають „Штальгельмі“ за монархістичну організацію. Організація звертається теж проти „Наці“ та Гітлера. На зони вона викликала негодуння у Франції; французийський уряд, який тепер розглядає просбубу Німеччини про дозвіл на узброєння більшої армії, каже, що мільтаристична демонстрація ветеранів у Берліні утруднює ситуацію та не дозволяє Франції відістися прихильно до німецької просбуби.

МОСКВА ПРОБУЄ ЗДЕРЖАТИ ДЕЗЕРЦІЮ З КОЛЕКТИВНИХ ФАРМ.

МОСКВА. — Щоби здержати дезерцію селян з колективних державних фарм, большевицький уряд заборонив звертати селянам, які покидають колективні фарми, ту землю, яку у них забрано в колектив.

Декрет уряду каже, що траплялися випадки втечі селян з колективних фарм, але не каже, скільки було таких фактів. Загальною пояснюють, що фактів мусіло бути багато, коли уряд взявся аж за такий гострий спосіб, щоби здержати втечу селян з колективів. З декрету видно, що ріжні полехи при закупні вських товарів, які уряд давав селянам у колективах, не помагали вдержати їх при колективах.

КОНГРЕС АНГЛІЙСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ЮНІЙ.

НЬОКЕСЕЛ ОН ТАЙН. — Тут зібрався 64-тий конгрес англійських робітничих юній. Конгрес звертає на себе широку увагу з огляду на тяжку кризу англійського промислу й торгівлі. Відкриваючи конгрес, Джон Бромлі заявив, що безробіття мусить бути розв'язане через скорочення дня й тижня праці.

НАПАД НА КОРАБЕЛЬ.

БУКАРЕШТ. — Голандський корабель „Галілезес“ скізнявся з прибутням до порту цілі два дні, а капітан корабля каже, що причиною зіпнення був піратський напад на корабель. Коли корабель наблизився вночі до берега Румунії, до корабля підійшли лодки з розбійниками, які замасковувалися вдерлися на корабель, перемогли сторожів та закрили з нього велику частину товару. Капітан розбудив залого, але як моряки вийшли на поклад розбійники вже втікли. Капітан приказав звернутися до кривих ногам, та перенесли їх з трудом до станиці.

ВТЕЧА МОСКОВСЬКОГО ВЧЕНОГО З АРЕШТАНСЬКОЇ РОТИ.

ГЕЛЬСІНГФОРС (Фінляндія). — Фінська прикордонна сторожа в Ляллінді вратувала від смерті московського професора Чернявіна, його жінку й сина. Професор добився до станиці сторожі самий та повідомив жовнірів, що в недалеких лісах загинув з голоду й виснаження його родина. Сторожі пішли за вказівками професора, знайшли жінку й сина, умучених довгою дорогою лісами, з підтертими до крові ногами, та перенесли їх з трудом до станиці.

Професор Чернявін каже, що він є знавцем риб. Як такого вислав його уряд на студіювання рибарства в північній Росії. За якусь технічну посаду уряд задушив його на довголітню працю в таборі над Білим морем. Не можучи вдержати арештанського життя, Чернявін постановив утекти. Втеча лісами й дебрами показалася понад сили його родини.

БУНТ МОРЯКІВ НА „РОТЕРДАМІ“.

ГАГА (Голландія). — Морські пасажирського корабля „Ротердам“ вимовили послух команді. Коли заряд корабля постановив не задержувати корабля в Голандії з огляду на страйк моряків, моряки наперлися зайти до Роттердама. Коли вони спустили котвицю в газковому порті проти приказу капітана, капітан зажадав державної допомоги. На його залик на поклад увійшли тринадцять державних моряків та арештували кожного опираючогося моряка за непослук.

Через страйк моряків ні одна голандська лінія не може вдержати точного руху пасажирських кораблів. Страйк вибух через обниження заробітної заплати моряків. Підприємство Голандсько-Американської Лінії хвалилося, що воно не має клопоту зі страйком, але подія з „Роттердамом“ показує, що й вона не вільна від клопотів.

1 Street, Jersey

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103

SUBSCRIPTION RATES:

months	3.75	На пів року	\$ 3
three months	2.00	На три місяці	\$ 2

е year	\$10.00	Ha pik	\$10.00
months	\$ 5.00	Ha nia poky	\$ 5.00

За оголошення редакція не відповідає.

Address: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГРЯЗЬ МОСКВИ

шоби бачити, а

московським прислужникам змоги послугувати
українським іменем і українськими організаціями.
Тому гонім їх від себе.

THE TALKING CURTAIN

вався ні на хвилину. Зійшов у воду і став своїми грудами про-
чирувати фіолі ріки. Вийшовши
на піскову лаву, кінц цілком не
задержався. Знов зійшов у
воду.

КІНЕЦЬ ОДНОЇ ЛЕГЕНДИ

Але в цім випадку санація бодай, позбувшись своєї ідеї, супроти нових зовнішніх обставин залишила санація своєю давню ідею, і супроти новини внутрішніх — не здобулася на льотичні розвинення того, про

Маберек пішов з кількома

супроти нових зовнішніх обставин залишила санація свою давню ідею, і супроти нових внутрішніх — не здобулася на еволюційне розвинення того, про

Мабере́к пішов до брата,
казати йому, що батько дів-
чини проплив ріку.

Гітлер має свій генеральний штаб, як Українці кажуть: своїх булавних. Один з таких бу-

Маберек знав, що як тільки
но слово скаже проти на-
ру брата, то він ще більше
гнеться. Відійшов, щоби ви-

...це вже раз було в історії перед 100 роками. А що раз було,

ЗАМОВЛЕННЯ ШЛІТЬ
"OBYEDN
P. O. Box 122, N
NEW YOR

Віддасть його Україні
Молоде те покоління,
Що у рідній вчилиось школі
Добувати долі-всмі.

1940

Гітлер має свій генеральний штаб, як Українці кажуть: своїх булавних. Один з таких бу-

створена українська держава
ула в федерації з Литвою, як
е вже раз було в історії перед
00 роками. А що раз було,

А віддасть його Україні
Молоде те покоління,
Що у рідній вчилось школі
Добувати долі-волі.

Поліноміальна функція

Гріш, що даш на рідні школи,
Не пропащий гріш ніколи.
Вернеться, зросте він згодом
В мільйоні між народом.

А віддасть його Україні
Молоде те покоління,
Що у рідній вишній школі

NA TAKU ADRESU:
 ANYE,"
 son Terminal,
 N. Y.

БИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ДОПОМОГУ НЕЩАСНИМ

ПОЛИША АТРОЦИТИ В УКРАЇНІ.
ПОНАД 500 СТОПІН. А ЦІНА ВСЬОГО \$1.
ЗАМОВЛЕННЯ ШЛІТЬ НА ТАКУ АДРЕСУ:
"ОВЬЕДНАНЬЕ"
P.O. Box 122, H.L. 1, N.Y.

NEW YORK, N. Y.

УВАГА! МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СЮНОЗ

вер, 8 вересня, точно в годині 8-ї вечір. Проситись членів приходять побіль раз в місяць на збори. Дехто з членів говорить, що не їде на збори тому, що в той день не має грошей — то є тільки викрут, бо в товариським статуті нема того сказано

повинні ще місяця приходити, без ріжниць, кожного дня розмет заплати-
те, аби тільки того місяця. Просити
членів, котрі довгуєть вже по кілька
місяців, щоб потрохи сплачували. —
І. Маюка, предс.; М. Гримарчук, кас.;
В. Гуряньський, секр.

„Вже чотири тижні шукаю
моєї жінки: не знаю, де вона

...\$1.75
...у:
...I

Серед граду куль, або неустрашима героїня. 14 осіб, 6 жен., 8 муш. Гурт.	40
Сироти, драматичний образ в 4 актах. 11 осіб, 4 жен., 7 муш.	25

Соколики, комедія в 4 діях. 13 осіб, 7 жен, 6 муш. Гурт	35
Степовий гість, або За битья, драма на 5 дія. 13 осіб, 4 жен., 9 муш.	40
Ірі гріхководники (старці та дівчата), трагікомедія на 3 дії. 2 жен., 3 муш.	25

Новий гість, драма на 5 дій — 13 осіб.	
5 жен., 8 муш. Гурт	40
Ляйк, сценічний образ в 3-ох діях з життя	
хліборобів в Галичині. 11 мужч. і 3 женщ.	20
Султанша. Сценічна картина в 1 дії. 7 осіб,	

1. 1 жін. 5 муш. 10
 2. 1 жін. комедія в 4 діях. 22 осіб. 6 жін. 18 муш. 10
 3. 1 жін. 10 муш. 10
 4. Тарас Бульба під Дубном, драма в 4 діях. 35
 5. 22 осіб. 3 жін. 19 муш. Гурт 35
 6. 22 заручини, мішанська пригода в 1 дій. 30
 7. 1 жін. 10 муш. 10
 8. 1 жін. 10 муш. 10
 9. 1 жін. 10 муш. 10
 10. 1 жін. 10 муш. 10
 11. 1 жін. 10 муш. 10
 12. 1 жін. 10 муш. 10
 13. 1 жін. 10 муш. 10
 14. 1 жін. 10 муш. 10
 15. 1 жін. 10 муш. 10
 16. 1 жін. 10 муш. 10
 17. 1 жін. 10 муш. 10
 18. 1 жін. 10 муш. 10
 19. 1 жін. 10 муш. 10
 20. 1 жін. 10 муш. 10
 21. 1 жін. 10 муш. 10
 22. 1 жін. 10 муш. 10
 23. 1 жін. 10 муш. 10
 24. 1 жін. 10 муш. 10
 25. 1 жін. 10 муш. 10
 26. 1 жін. 10 муш. 10
 27. 1 жін. 10 муш. 10
 28. 1 жін. 10 муш. 10
 29. 1 жін. 10 муш. 10
 30. 1 жін. 10 муш. 10
 31. 1 жін. 10 муш. 10
 32. 1 жін. 10 муш. 10
 33. 1 жін. 10 муш. 10
 34. 1 жін. 10 муш. 10
 35. 1 жін. 10 муш. 10
 36. 1 жін. 10 муш. 10
 37. 1 жін. 10 муш. 10
 38. 1 жін. 10 муш. 10
 39. 1 жін. 10 муш. 10
 40. 1 жін. 10 муш. 10
 41. 1 жін. 10 муш. 10
 42. 1 жін. 10 муш. 10
 43. 1 жін. 10 муш. 10
 44. 1 жін. 10 муш. 10
 45. 1 жін. 10 муш. 10
 46. 1 жін. 10 муш. 10
 47. 1 жін. 10 муш. 10
 48. 1 жін. 10 муш. 10
 49. 1 жін. 10 муш. 10
 50. 1 жін. 10 муш. 10
 51. 1 жін. 10 муш. 10
 52. 1 жін. 10 муш. 10
 53. 1 жін. 10 муш. 10
 54. 1 жін. 10 муш. 10
 55. 1 жін. 10 муш. 10
 56. 1 жін. 10 муш. 10
 57. 1 жін. 10 муш. 10
 58. 1 жін. 10 муш. 10
 59. 1 жін. 10 муш. 10
 60. 1 жін. 10 муш. 10
 61. 1 жін. 10 муш. 10
 62. 1 жін. 10 муш. 10
 63. 1 жін. 10 муш. 10
 64. 1 жін. 10 муш. 10
 65. 1 жін. 10 муш. 10
 66. 1 жін. 10 муш. 10
 67. 1 жін. 10 муш. 10
 68. 1 жін. 10 муш. 10
 69. 1 жін. 10 муш. 10
 70. 1 жін. 10 муш. 10
 71. 1 жін. 10 муш. 10
 72. 1 жін. 10 муш. 10
 73. 1 жін. 10 муш. 10
 74. 1 жін. 10 муш. 10
 75. 1 жін. 10 муш. 10
 76. 1 жін. 10 муш. 10
 77. 1 жін. 10 муш. 10
 78. 1 жін. 10 муш. 10
 79. 1 жін. 10 муш. 10
 80. 1 жін. 10 муш. 10
 81. 1 жін. 10 муш. 10
 82. 1 жін. 10 муш. 10
 83. 1 жін. 10 муш. 10
 84. 1 жін. 10 муш. 10
 85. 1 жін. 10 муш. 10
 86. 1 жін. 10 муш. 10
 87. 1 жін. 10 муш. 10
 88. 1 жін. 10 муш. 10
 89. 1 жін. 10 муш. 10
 90. 1 жін. 10 муш. 10
 91. 1 жін. 10 муш. 10
 92. 1 жін. 10 муш. 10
 93. 1 жін. 10 муш. 10
 94. 1 жін. 10 муш. 10
 95. 1 жін. 10 муш. 10
 96. 1 жін. 10 муш. 10
 97. 1 жін. 10 муш. 10
 98. 1 жін. 10 муш. 10
 99. 1 жін. 10 муш. 10
 100. 1 жін. 10 муш. 10

НАШІ МОЛОДІ ПОЕТИ

ЧАСТЬ IV.

В першій з трьох частин я зробив перегляд праць наших чотирьох молодих поетів, куди вчислено їхні оригінальні поеми, а де перекладав з української на англійську мову, або в українську мову. В цій частині хочу сказати декількох про нижняк наших перекладачів: О. Т. Ковальського, під назвою "Ukrainian Folk Songs", видавці Straiford Company, Publishers, Boston, Mass., у 1925 році.

Нот. записки, про які я хочу сказати, що Онуфрій Тома Ковальський видавці цієї Хорошина, на Холмщині, 12 січня 1892 року. Радий його приїхав до Америки та замислювали в Мічигану Thor, Wis., а часом перейшли до Hartford, Conn. По місті час переходили з одного великого міста до другого, одним же не перешкодило нашою авторів кімнаті школи в такому порядку: в 1913 р. В.А. степень з St. John's College, у Філадельфії; в 1919 р. скінчив духовну семінарію в St. Bernard's, Rochester, N. Y., а в січні 1920 р. список Будки вивчав його на греко-лат. священника. З весняного року отримав ступінь М.А. з Колумбії університету, а в 1921 р. отримав Ph.D. (докторат філософії) з Нью Йорк університету.

Повітря зазначена книжка має 76 сторінок друку і розпадається збіркою на 11 частей (зі вступом), в такому порядку:

- 1) What are the Folk Songs in General and the Ukrainian Folk Songs in Particular?
- 2) The Influence of the Ukrainian Folk Songs.
- 3) The Theme of the Ukrainian Folk Songs and Their Kinds.
- 4) A Brief Review of Ukrainian Folk Songs.
- 5) Historic and Political Songs.
- 6) Songs of the Cossack and of Haydamaki Era.
- 7) Historic and Political Songs, Continued.
- 8) Professional Songs.
- 9) Songs of Family and Private Life.
- 10) Wandering Songs, Ballads.
- 11) Conclusion, Biography and Sources.

У вступних словах автор описує зовсім поетично українську владу та душу, а при кінці дуже влучно накликає українців, щоб вони не впадали в ілюзії, а вивчають українську мову, бо, як каже автор, «українська пісня є незрівняна з іншою піснею на світі».

В першій частині книжки автор дав історичний перегляд подставлення української пісні, а закінчив її впливом та краєм.

В другій частині автор підносить, що вроджена від української родичів дитина, як навіть у пізнішому житті через несприятливі обставини виховується на Подкарпаття, Румунія, Росія, то українська пісня, яку са дитина чула в колись, остаточно приїждяє на свій рід на вес.

В третій частині книжки автор подає те, що спричинило подставлення української пісні, та класифікує пісні по групах їхньої приналежності.

В четвертій частині подаємо збірку «Релігійних пісень», куди входять коляди і Щедрики, пісні Великогодня, обрядові і не-обрядові (пр. «Гей, на Івана, гей, на купала!»).

Власне ці всі частини книжки вже починаються вірні переклади наших пісень. Погляньмо на «Щедрика»:

SHCHEDRYK.

Shchedryk, Shchedryk,
Dear little Shchedryk,
A tiny swallow
Perched on the house-roof,
She began chirping,
Calling for the master.
Come out, my lord, come forth!
Look into your stable.
The ewes gave birth to lambs,
Behold thy beautiful kin;
Thou wilt become rich,
But money is nought;
Thou hast a pretty wife
With black eyebrows,
Shchedryk, Shchedryk,
Shchedryk! Shchedryk!
A little swallow has arrived.

Цей розділ кінчиться піснею «Віві».

VESHIR.

The sun is hid beyond the mountains high,
All things slumber in silence: meadows, groves and hills.
The tolling bells are heard, the moon enlightens heavens,
Pretty little nightingale sings in the balmy wood.

Переклади зроблені добре, легко читаються і є зрозумілі англіськомовним чи американськомовним читачам.

В п'ятій частині нижньої знаходимо пісні «Історичні і політичні». Починає автор від Володимира Великого, а кінчить на Франкові. Між іншим знаходимо переклад «Ще не вмерла України».

SHCHE NE VMERLA.

She lives on, our Ukraine, her glory and freedom.
Once again, young brethren, shall good fortune smile on us.
Our foes shall perish like the dew in sunshine.
Once more will we, brethren, prevail in our own dear country.
Soul and body still we offer for our longed for freedom.
We shall yet prove, we are, brethren, of Cossack descent.

Та найкраще з цієї частини вишла пісня «Не пора».

NE POR.

'Tis no time 'tis no time, 'tis no time,
To serve the Moscovites and Poles!
Repetedly they wronged our Ukraine.
For our Ukraine alone must we live.
For this is the favorable time!
In the headstrong and obstinate fight
Shall we perish to gain honor, freedom and right
For thee, our native and glorious land!

В шостій частині є пісні «козачки і сафари», перекладані з історією, а в сьомій частині є продовження пісень «політичних і історичних». Знову в сьомій частині є три переклади «козачки і сафари», але вони не дуже хороші. В дев'ятій частині знаходимо «родінні пісні», а між іншими пісню «І шумить, і гуляє».

The wind blusters and roars,
Sending down drizzling rain;
Here I am, a young married woman;
Who will lead me to my home?

A young Cossack replied
Amid drinking sweet honey,
"Black browed woman, dance on,
I shall bring thee to thy house."

Десята частина згадує про «подорожжя пісні і баллади» — однак вона є неповна і недостатньо представлена. Одинадцята ж остання частина подає історичні дати та імена наших композиторів та поетів (ліриків), а при кінці бібліографія з 72 авторами.

Беручи назагал, то «Ukrainian Folk Songs» є дуже цікавою книжкою, повною різними історичними даними та коментарями. Ціною є вона ще й тому, що це є перша спроба познайомити американський світ з історією нашої пісні. Жалко лише, що автор не згадав Александра Кошиця, хоча книжка була друкована аж два роки потім, як Кошиць запалив цілу Америку українською піснею, чужих і своїх композицій.

В кількох останніх роках виринув на верш молодий, талановитий прапирник пера, на ім'я Стефан Шумейко — адвокат по професії — який уривками друкує в «Свободі» «History of Ukraine». Наскільки я ці уривки читав, вони подобаються мені, бо є дуже блискучо представлені. По черзі я прийду в своїм часі й до цього автора, але тоді може вже його праця вийде друком книжкою. Тимчасом побажання є, щоб він продовжав свою велику культурну працю для України в Америці.

Д-р Г. Г. Скегар,
Шикаго, Іл.

АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК

ЩО ОБНІМАЄ 12 КОЛЬОРОВИХ ТАБЛИЦЬ

ПОВЕРХ 120 НАЙВИЩАЛІШИХ УЗОРІВ З ВЕЛИКИХ
УКРАЇН, ГАЛИЧИННИХ І БУКОВИНИ.

Видають кооперативні «Українське Народне Мистецтво»
у Львові, в мистецькій об'єднанні артиста М. Бутковича.
Ціна \$1.10.

Замовляти:

«СВОБОДА»

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО
ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

AKRON, O.

Ukrainians Win First Prize at a Picnic for All Nations.

In our city of Akron there was a picnic held for all Nations by the Better Acron Civic Club. It was held Sunday, August 28th, at Orchard Park. All the younger generation were dressed in their native costumes. But are native Ukrainians were admired by all the people for their richness of color and needle-work art.

There were prizes offered for staging the best performance. First on the program were the Carpathian Russians. They had their choir sing songs; Hungarians danced and sang; Poles gave a dance; Rumanians danced; Russians also presented a dance. The Slovaks, although present, did not perform. The Spanish also gave a dance. We Ukrainians were last on the program. As we stepped on the floor in line a Ukrainian march was played and we marched around once and then started with the first dance, Hopak Circle. The audience applauded so much that we could just barely hear music. Then five Ukrainian boys danced the Tschumak from the Steppes, cracking their whips as they danced. The applause grew louder each moment. Then there were four large couples who danced Hrechanyky. After this dances eight small girls danced the Cossack solo. After that there were four older boys who danced the Zaporogian Knights' Battle, a sword dance.

In conclusion we marched around again to the tune of a Ukrainian march and that ended the program. I never heard so much applause as from the time we stepped out till we finish dancing. Then all nation that participated in the contest were called to the stage for the prizes to be awarded. There were three judges and besides there was our Mayor Nelson Sparks and Governor White of Ohio who took interest in the events. Then one judge stood up and said that all nations performed well but there had to be a winner. First prize, a loving cup, was awarded to the Ukrainian Dancers. The second prize went to the Polish Acrobatic Dancer, and third to the Russians. We Ukrainians had put all our spirit in our dance to show that we were Ukrainians. We were congratulated every time we turned around by every one. All the people were talking about the Ukrainians — how beautiful our costumes were and that we showed our spirit in our dancing. Listening to these remarks I was proud and so glad I am

an Ukrainian. There were so many boys and girls from the other nations that said that they wished they were Ukrainians. "May the Ukrainians stand high" — said the man to me as he remarked that they showed the spirit of their country.

I certainly appreciate the kindness of Mr. Vasile Avramenko who started the dance here at Akron, and our instructor, Mr. Fenchynsky. Perhaps if it were not for our dances no one would know that there are Ukrainians here in the city of Akron, as we have no choir at church. These dances have awakened many of the Ukrainians. Now let all the Ukrainian boys and girls stick together and not be ashamed to say we are Ukrainians.

Thomas Flora wrote some good articles to the boys and girls to be read by all Ukrainians. We should all study the history of our dear country. I have taken much interest in the writings that are printed in the paper "Svoboda" by young Ukrainian boys and girls. Each boy and girl should take interest in learning their Ukrainian history and learn to read and write in Ukrainian for no one is to old for that. As you see, the boys and girls of other countries are not ashamed of their nationality and they stick together and help one another. Should we Ukrainians be different? The older generation tries and does help but if we young boys and girls don't give a hand and help we won't get any place and no one will know who we are and what we are. Mary Ann Bodnar and Thomas Flora have given good articles and advice for all the Ukrainian boys and girls. Be sure you all read it and help give other good articles in the paper to show the older folks we are willing to help our dear country. Let us all start to-day and see how much of us can help. Then the older folks will know that the younger Ukrainian generation is bound to see our dear flag of blue and yellow fly once again over our dear country Ukraine. We all must help if we are Ukrainians. So every one of you, Ukrainian boys and girls, please put your advice in the Svoboda and show that the younger generation is taking interest and that we're not dead. Let us see the paper Svoboda filled with many ideas and advice from the younger generation. Please let us all try. May Ukraine live forever and grow stronger. Come on, you young boys and girls, give a hand. I would like to correspond with other boys and girls from other cities that we Ukrainians and trying to help.

Mary Hajoway,

828 Sherman St., Akron, O.

НАСТА.

Нафта була відома вже в старовину. Доказує це згадка в життєписі Олександра Великого, яку подає Плутарх.

В околиці Екбатани Олександр подивався вогненні стовпи, що добувалися з джерел. Неласко вітаєм було джерело такого палива. Той палив дуже запалився і легко вилітає. Меміанди, щоби переконатися про це, королів, поклали вогнище під паливом, а з другим кім приклали запалювальний смолоскип. В одній хвилині вся земля вугляста стала в полум'я.

Той новий спосіб чудового палива переслався в Мексикі, Джерела, що про них згадує Плутарх, є на півдні, поблизу бережків Каспійського моря.

Рішні причини.

В 1848 році відбулася безкровна революція. Вона захопила і середню Європу, і королівський король Лівонія Філіппа. На скору руку уклали список кандидатів, що перемогли б владу. Треба було цей список проголосити народом і головою парламенту Марраса дав список Лямартинові, відомому поетові й політику, щоби прочитав у голос. «Не могу» — сказав Лямарти, «Чому не?» «Бо мое назвище є в списку» — «Добре. Хай відстане Крєміє». Крєміє був адвокатом такої роботи. Та Крєміє також відмовився віддати список. «Чому не хочеш віддати список?» — спитав його Лямарти. «Бо його назвище нема між кандидатами!» — відповів Крєміє.

Спочування.

— Чито ви, Артемку? А я чую, що ви вмерли!
— Ні, то вмер мій молодший брат.
— Ах, яка шкода!

— Тут якийсь драб пише до тебе лист, повний обидливих слів. Називає тебе обманцем, брехунком і подібними словами. Що це за оди?
— Не знаю. Та рад би я знати, відки він мене знає?

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПРАШ
потребує ділат до домашнього шиття. Добра платня. Голосення до TOMKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY.
3 St. Mark's Place, New York, N. Y.
(cor. E. 8th St. & 3rd Ave.) 207-9

НА УКРАЇНУ

ЧЕРЕЗ БРЕМЕН
на найкоротших пароплах
BREMEN EUROPA
з Бремергауза на круну
Досконале залізничне поєднання
Інформації в агента або в
37 BROADWAY, NEW YORK
NORTH GERMAN
LLOYD

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
ХІРУРГ І АКУШЕР!
153 AVENUE B
NEW YORK, N. Y.
(Між 8 і 9 ст.)
Tel. ALGONQUIN 4-9023
Уважні години: рано від 10 до 11, вечір від 6 до 8, а в невідомі пізніше

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЯ ПОГРЕБОНАМИ
2 BROADWAY, BROOKLYN, NEW YORK
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY

ТАРЗАН І ЗОЛОТИЙ ЛЕВ.

В середині палати було чути такий саме звук, як і вдалося отсі дві малпи. Скоро показався в дверях чотирьох малп, які голосно кричали. За ними не відстав жодна кроків ішли всім малп, а в кінці кроків далі показався величезний чорний лев. Він своїм хитрим очима поглянув кождого чорного, а з тимби своїх трудей вилася згук, як і крок морозів в мильні робити. Нума міг був неспокійно місце, тиснувшись в непереможній силі. Поглянув в поверхню ней дивний похід виходив з палати.

Потім усі направилися до брами в хурі, над якою на дереві сидів Тарзан з труном убитої малпи. За малпою міжно йшли раби та рабині. Аж дивно було, що ці люди так покірно гнулись перед малпою та львом. Очевидно, віра в божество льва робила на них своє враження. Коли цей похід підійшов майже до самої брами, Тарзан кинув перед нього вбиту малпу. «Тепер — вигукнув Тарзан — скажіть і дізнайтеся, хто вбив нашого товариша». З цими словами він похитався геть.

Тарзан хотів знайти вихід з цієї долини. Та він завжди напивався за деревами джунглів на гранітові скелі, на гілці, через яку готі було переперіти. Здавалося, що він був тут замурований. Вихід був лиш один, і то з той сторони, відкритої прийштов Тарзан, себто зі сторони Опару. Він кілька разів бачив групи чорних людей, що працювали в скелях, добуваючи звідти золото та діаманти. Ними керував малий Богдан. Їм було їх царство.

Тарзан хотів знайти вихід з цієї долини. Та він завжди напивався за деревами джунглів на гранітові скелі, на гілці, через яку готі було переперіти. Здавалося, що він був тут замурований. Вихід був лиш один, і то з той сторони, відкритої прийштов Тарзан, себто зі сторони Опару. Він кілька разів бачив групи чорних людей, що працювали в скелях, добуваючи звідти золото та діаманти. Ними керував малий Богдан. Їм було їх царство.